

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

(Επιμέλεια Θεμάτων: Αγριτέλλης Αναστάσιος, Καθηγητής Ιστορικός)

ΟΜΑΔΑ Α ΘΕΜΑ Α1

A.1.1. Να οριστούν με ακρίβεια οι παρακάτω ιστορικοί όροι:

- α. ΠΑΟΥΡ
- β. Εκλεκτικοί
- γ. "Ιάπωνες"
- δ. Προκήρυξη 26^{ης} Φεβρουαρίου 1905

Μονάδες 12

A.1.2.

α. Ελευθέριος Βενιζέλος	1. Έγινε απόπειρα δολοφονίας εναντίον του το 1920.
β. Κ. Μαυρομιχάλης	2. Δολοφονήθηκε το 1920.
γ. Ίων Δραγούμης	3. Η κυβέρνησή του παραιτήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1910.
δ. Στέφανος Δραγούμης	4. Αρχηγός του Λαϊκού Κόμματος.
ε. Αλέξανδρος Παπαναστασίου	5. Επικεφαλής του Εθνικού Κόμματος.

Μονάδες 5

A.1.3.

α. Στην Κερασούντα είχαν ιδρυθεί εργοστάσια ατμοπριόνων για την παραγωγή ξυλείας από Έλατα.

Σ

Λ

β. Πριν ακόμη από την παροχή στέγης και εργασίας, οι πρόσφυγες απέκτησαν ελληνική ιθαγένεια και πολιτικά δικαιώματα.

Σ

Λ

γ. Στις 18 Μαρτίου 1901, ο βασιλιάς της Ελλάδας Γεώργιος Α΄ απέλυσε τον Βενιζέλο από το αξίωμα του υπουργού.

Σ

Λ

δ. Με τον Οργανικό Νόμο του 1900 δόθηκε λύση, μεταξύ άλλων, στο ακανθώδες πρόβλημα της σχέσης του Οικουμενικού Πατριαρχείου με την Εκκλησία της Ελλάδος.

Σ

Λ

ε. Ο Βενιζέλος είχε καταστήσει σαφές ότι δεν αναγνωρίζει στον βασιλιά της Ελλάδος το δικαίωμα να διαχειρίζεται προσωπικά το εθνικό ζήτημα της Κρήτης.

Σ

Λ

στ. Κατά την περίοδο του μεσοπολέμου το 1/2 του ελληνικού πληθυσμού ζούσε σε μεγάλα αστικά κέντρα.

Σ

Λ

ζ. Με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου τον Αύγουστο του 1913 τερματίστηκαν οι Βαλκανικοί πόλεμοι.

Σ

Λ

η. Πρόσφυγες ήλθαν το 1917 από την Ανατολική Μακεδονία, την οποία είχαν καταλάβει οι Βούλγαροι ως σύμμαχοι των Τούρκων.

Σ

Λ

θ. Το Μάιο του 1914 οι τουρκικοί διωγμοί επεκτάθηκαν και στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Σ

Λ

ι. Προς το τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου ιδρύθηκε η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.)

Σ

Λ

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Να αναλύσετε γιατί ο ρόλος των κομμάτων ενισχύθηκε στην ελληνική πολιτική ζωή κατά το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα.

Μονάδες 10

A.2.2. Να αναλύσετε τα αποτελέσματα των Βαλκανικών πολέμων για την Ελλάδα (θετικά και αρνητικά).

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Β1

Απόσπασμα από τη σελίδα 304 του σχολικού βιβλίου "ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ" Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ, κεφάλαιο "Ο Μικρασιατικός Πόλεμος 1918-1923" που γράφτηκε από το Σύμβουλο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Φ.Κ.Βώρου.

"Κίνηση ανεξαρτησίας στον Πόντο και την Αρμενία εκδηλώθηκε από τις αρχές του 1918, όταν είχε αρχίσει να διαφαίνεται η νίκη της Αντάντι και να ακούονται με πολλές προσδοκίες τα 14 τα «14 σημεία» του προέδρου Wilson. Οι Έλληνες του Πόντου προσανατολιζόνταν προς την ιδέα δημιουργίας Ποντοαρμενικού κράτους. Άλλοι μιλούσαν για Ελληνική Δημοκρατία του Πόντου με ειδική σχέση προς το ελληνικό κράτος. Ο Βενιζέλος ενθάρρυνε αρχικά την πρώτη λύση, χωρίς ανάμειξη ή επιβάρυνση της Ελλάδας. Στο γνωστό υπόμνημά του (της 17/30 Δεκεμβρίου 1918) για τις ελληνικές διεκδικήσεις δεν περιέλαβε αξιώσεις για την περιοχή του Πόντου, μολονότι ζούσε εκεί ακμαίος ελληνικός πληθυσμός, γιατί ένιωθε ο Βενιζέλος ότι έτσι θα εξασθένιζε την επιχειρηματολογία του για τα άλλα, τα πιο ζωτικά και εφικτά, σημεία των ελληνικών διεκδικήσεων.

Οι Πόντιοι ανέθεσαν την εκπροσώπησή τους στο μητροπολίτη Τραπεζούντας Χρύσανθο Φιλιππίδη που με πνεύμα μετριοπάθειας συζητούσε ακόμη και με Τούρκους ιθύνοντες στην Πόλη και με αντιπροσώπους του εθνικοαπελευθερωτικού μετώπου (του Κεμάλ) την προοπτική αυτονομίας του Πόντου με ισοπολιτεία των Ελλήνων και Τούρκων υπό την κηδεμονία της Κ.Τ.Ε. Τελικά προκρίθηκε η λύση της Ποντοαρμενικής Ομοσπονδίας και υπογράφηκε σχετική συμφωνία (το Γενάρη του 1920) ανάμεσα στο μητροπολίτη Χρύσανθο και τον Αλ. Χαπισιάν, πρωθυπουργό της Αρμενικής Δημοκρατίας. Η συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920), αναγνώρισε το δικαίωμα των κατοίκων της περιοχής να δημιουργήσουν “Ποντοαρμενικό Κράτος”.

Η σταδιοδρομία του νέου κράτους ήταν εφήμερη. Το Νοέμβρη του ίδιου χρόνου οι Αρμένιοι νικήθηκαν στο Ερζερούμ από τον κεμαλικό στρατό και συνθηκολόγησαν και οι Έλληνες του Πόντου έμειναν στο έλεος της τουρκικής εκδίκησης σε περίοδο μάλιστα εθνικού φανατισμού, που τον τροφοδοτούσε περισσότερο η παρουσία ελληνικού στρατού στη ζώνη της Σμύρνης και η νικηφόρα προέλασή του στα ενδότερα της Μικρασίας”.

Με βάση το περιεχόμενο της πηγής και τις ιστορικές γνώσεις σας να γράψετε αναλυτικά για τις προσπάθειες Ελλαδιτών και Ποντίων πολιτικών και θρησκευτικών ηγετών για δημιουργία πλαισίου αυτονομίας ή και ανεξαρτησίας του Πόντου καθώς και όμορων λαών και περιοχών κατά την περίοδο 1918-1921 και την ατυχή κατάληξή τους.

Μονάδες 30

ΘΕΜΑ Β2

Απόσπασμα από το περιοδικό “Ε” της εφημερίδας ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, σελίδες 42-43, από το άρθρο του Ιάκωβου.Δ. Μιχαηλίδη για την Κ.Τ.Ε “ΧΕΙΡΑΒΟΗΘΕΙΑΣ”, με ημερομηνία κυκλοφορίας 21/04/2005.

“Ως αποτέλεσμα της ελληνικής προσφυγής στην Κ.Τ.Ε. ιδρύθηκε, το 1923, η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ) με πρώτο της πρόεδρο τον Αμερικανό Χένρι Μοργκεντάου, πρώην πρεσβευτή στην Κωνσταντινούπολη. Η Ε.Α.Π. προικοδοτήθηκε με το συνολικό ποσό των 12.300.000 λιρών Αγγλίας, που χορηγήθηκε ως δάνειο στην Ελλάδα από ξένους τραπεζιτικούς κύκλους για την

αντιμετώπιση του προσφυγικού προβλήματος. Της μεταβιβάστηκαν επίσης από τα υπουργεία Γεωργίας και Πρόνοιας όλες οι διαδικασίες που είχαν σχέση με την αποκατάσταση των προσφύγων. Παράλληλα, το ελληνικό κράτος ανέλαβε την υποχρέωση να εκχωρήσει στην Επιτροπή, με πλήρεις τίτλους κυριότητας, εκτάσεις γης που άγγιζαν τα 5.000.000 στρέμματα. Το έργο της Ε.Α.Π. ήταν εξαιρετικά δύσκολο. Αφ' ενός έπρεπε να βρεθούν τα κατάλληλα μέρη, ώστε να εγκατασταθούν οι αγρότες πρόσφυγες και να τους δοθεί επίσης κλήρος, καθώς και ο κατάλληλος εξοπλισμός για να καλλιεργήσουν τη γη. Αφ' ετέρου, οι αστοί πρόσφυγες έπρεπε να εγκατασταθούν γύρω από πόλεις και να βρουν δουλειά.”

Με βάση το περιεχόμενο του αποσπάσματος και τις ιστορικές γνώσεις σας, να γράψετε τους λόγους δημιουργίας της Ε.Α.Π, τις αρμοδιότητές της, τα μέσα που της διέθεσε το ελληνικό κράτος και τις τυχόν δυσκολίες που συνάντησε στο έργο της.

Μονάδες 20

ΑΚΑΔΗΜΟΣ

